

Petoja pellolla

Olisiko aika puhua petojen säilyttämisen puolesta. Olisikohan niistä jotain hyötyäkin. On tosi asia, että pedot aiheuttaa ongelmia kotieläimille ja lemmikeille. Mutta asialla on toinenkin puolensa. Ei aina voi mennä vain toisen näkökannan selän taakse ottamatta huomioon vastakkaisia näkökantoja. Kotieläimiä ja lemmikkejä voi suojella muutenkin kuin tappamalla pedot sukupuuttoon. Olisiko esim. EU:n maataloustukija mahdollisuus käyttää kotieläinten suojelu kustannuksiin. Tosin maksaa ne jotain esim. hirvi ja peura kolaritkin ja taimikko vahingotkin jotain. Tasapaino petojen ja riistan tasapaino on kestävän luonnonsuojelun ja yhteiselon ja luonnon monimuotoisuuden edellytys. Kaikkia eliöitä ja eläimiä luonto ja myös ihminen tarvitsee.

Kun ihmisen esi-isät tallusteli maan päälle noin 0,5 milj. vuotta sitten, oli se miljoonien vuosien evoluution tulos. Kaikkien eliöiden evoluutio on vienyt miljardeja vuosia. Onko oikein, että nykyihmisellä on oikeus tuhota yli 4 miljardin vuoden evoluution tulos, vain muutaman sukupolven aikana? Kun jokin eliö, tai eläin menetetään sukupuuton vuoksi, se on ikuisesti hävinnyt maapallolta. Samalla luonto köyhtyy. Yhden eläimen tai kasvin katoaminen vaikuttaa moniin muihinkin. Se vaikuttaa muidenkin paikallisten lajien katoamiseen. Luonnon yksipuolistuminen vaikuttaa paikallisten kasvien ja eläinten haitallisen määrän kasvuun. Samalla kasvi ja vahinko eläimet lisääntyvät.

Tästä on muutamia esimerkkejä olemassa:

Susi:

Kun Yellowstonen kasallispuistosta 1905 ammuttiin viimeinen susi vapitin ja piisonin kannat kasvoi liian suureksi. Seurauksena maisema alkoi muuttua. Ruohikot muuttui ja puut ja pensaita katosi. Jokien ja järvien rannat autioituivat. Hyönteis-, ja lintu kannat pienenivät. Pelkona luonnon yksipuolistuminen ja ruuan loppuminen ruohon ja kasvin syöjiltä. Vapiti ja piisoni populaatiot sairastuivat ja heikkenivät. Niinpä vuonna kansallispuistoon tuotiin 1950 – luvulla kaksia susilaumaa Kanadasta. Nykyisin tilanne on korjaantunut. Olisikohan siihen ollut jokin järki syy.

Varpunen:

Kiinassa Maon kulttuurivallan kumouksen aikana 1960--luvulla riisin sadosta tuhoutui 10--12 %. Todettiin tuhoutumisen syyksi suuret varpusparvet. Suuri

johtaja ja diktaattori Mao, määräsi opeiskeijat ja muut hänen katsomat epäkelvot henkilöt tuhoamaan keväällä kaikki varpusen pesät. Kun uusia poikasia ei enää syntynyt, oli 2—3 vuoden kuluttua varpusten määrä romahtanut. Sen jälkeen olisi luullut riisisatojen kasvaneen, mutta niiden huomattiinkin pienentyneen 15—20 %. Syynä oli tuhohyönteisten ja heinäsiirkojen lisääntyminen. Nyt ei syynä ollutkaan enää varpuset, joten asia ratkaistu.

Nämä kaksi esimerkkiä osoittaa kuinka jokaisella eläimellä ja kasvilla on omatehtävänsä luonnon kiertokulussa. Otetaan pari esim. suomesta. 1900 luvun alussa kauriita ja hirviä ei suomessa ollut paljonkaan. Kauriita oli lähinnä Ahvenanmaalla ja Turun saaristossa. Tänäpä levinneisyys alue ulottuu lähes koko eteläiseen suomeen. Hirviäkin oli koko suomessa alle 30 tuhatta, levinneisyys alueen ollessa keskittynyt lähinnä itäisempään ja eteläiseen suomeen. Joten punkkeja ja hirvikärpäsiäkään ei juuri ollut ollenkaan. Punkkeja esiintyi lähinnä Lounais-Suomessa ja hirvikärpäsiä kaakossa Laatokan—Karjalassa. Mikä on tilanne nyt. Kauriita on suuria laumoja. Esim. Turun Ruissalon saarella on laskettu olevan noin. 100 yksilöä. Itse olen täällä Turun suunnalla nähnyt pelloilla tuoreita oraita ruokailemassa jopa kymmenen yksilö laumoja. Kauriit käyvät aterioimassa kotipuutarhoissa, syöden kukat ja juurikasvit. (ps. näkö havaintoja on) Tänäpä et mene nurmikolle pötköttelemään ja kävelemään, ellet halua kerätä punkkeja itsestäsi.

Entä hirvet? Tällä hetkellä hirvipopulaation koko on vaihdellut 70—130 tuhannen välillä. Hirvikärpäset on levittäytyneet Oulu—Rovaniemi linjan eteläpuolelle. Mitäs haittaa niistä on. Menkää marjametsään niin huomaatte. Kysykää metsästäjiltä mitä ne aiheuttaa riistalle. Kuinkahan paljon hirvet, peurat ja kauriit aiheuttaa vahinkoa metsän omittajille taimikkojen tuhoina. Kerran kertausharjoituksissa Ilomatsissa lentelimme helikopterilla. Siellä näimme kahdessa taimikosta yli 100 yksilöä. Olikohan keväällä yhtään männyntaimea elossa.

Entä liikenneonnettomuudet? Kuinkahan monta hirvi ja peura kolarissa on kuollut viimeisen 50 vuoden aikana. Kuinka paljon on maksanut loukkaantuneiden hoito. Mitkä on ollut taloudelliset menetykset, puhumattakaan inhimillisistä kärsimyksistä.

Toivottavasti nämä ajatteluni tulokset herättää toimintaan tähtääviä toimija.